

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.

Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.

Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.

Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori

15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cri

pentru fie-care publicare.

Sibiu, 15 Iuliu, 1885.

Temelia păcii dintre statele europene se bazează pe alianța între diferitele state. Aceasta de pe la 1878 începînd a devenit axiomă de drept internațional, și Europa cu ochi de vultur privește la întîlnirile de împărați, prin care se leagă sau se desleagă astfel de alianțe, dela cari atîrnă pacea popoarelor.

Nu preste mult se va întîlni monarchul nostru cu bîtrînul monarch al imperiului german și lumea din nou va auzi asigurări de simpatii personale, pe cari se bazează alianța între noi și Germania, care asigură apoi pacea în Europa.

Analog alianțelor dintre stateuri încep a eși la iveală alianțe între popoare, cu pretensiunea de a stabili referințe de amicitie, din care se înflorească bunăstarea și prosperitatea materială între popoarele contractante.

Alianțele dintre diferitele state se bazează pe identitatea de interese și poate în cele din urmă și pe unele planuri adînc ascunse ale celui mai puternic și mai șiret, planuri care în viitorul mai apropiat sau mai îndepărtat vor pași spre realizare, și atunci se va vedea încît calculii au fost reali sau numai închipuiți.

Așa se susține de pildă despre alianța dintre noi și Germania. Se crede aproape pretutindenea, că nefericita stare de lucruri din Ungaria este a se atribui mesteșugirilor măestrului cancelar al Germaniei, ale cărui planuri se apropie de realizare în directă măsură cu disoluțiunea internă creată la noi prin politica sugrumătoare de astăzi.

Nu vom cerca să demonstrăm încît se poate justifica această ipotesă în alianța dintre noi și Germania, ne vom mărgini la încercarea de înfrățire între două popoare, încercare care tocmai în zilele acestea s'a manifestat mai pe față.

În vara aceasta s'a deschis expozițiunea regnicolară din Budapesta. S'au pus toate în mișcare, ca din acest incident să se agiteze întreagă Europa, și să demonstreze pentru Ungaria.

Adevărata țintă a expozițiunei a fost orientul. Ungaria a voit să dovedească, că în tot Orientul ea este puterea cea mai încheată, prin urmare unica chemată a purta stindardul civilizațiunei, al industriei, comerțului, al artei prin părțile, cari numai în timpul mai prosper și-au scuturat jugul suzeranității, și au devenit stateuri naționale independente.

În legătură cu aceasta trebuie se vină întreagă Europa, se constată rola civilisatoare a Ungariei, și

îndreptățirea ei de a se gera ca unica chemată a civiliza orientul în sensul politicii de stat unguresci, cu toate prerogativele și apendicele ei.

Acest plan s'a urmărit cu multă tenacitate, și el în parte s'a și realizat. Afară de regatul României toate staturile balcanice s'au învoit, ca ele să fie considerate ca inferioare Ungariei. Întreagă Europa se vede că emigrează la Budapesta spre a admira productivitatea și puterea de viață a ei, pe toate ramurile vieții publice.

Noi am fost privitori binevoitori ai acestei înscenării de laude pentru expozițiune. Vădutăm pre serbi făcînd mătani prin Budapesta, vădutăm pre croați aduși ca legați la Budapesta, după ce camera lor comercială a refuzat ori ce comuniune cu această expozițiune, vădutăm magistratul din Viena cu întreg aparatul publicistic, vom vedea ați mîne pre publicității francesi, întocmai după cum în aceste momente pre bohemi, cari voesc se facă alianță cu ungurii.

Oamenilor serioși li s'a părut adevărată escamatorie toată înscenăria tendențioasă cu expoziția regnicolară din Budapesta, și ei au păstrat tăcere până acuma, când se vorbește despre o alianță între poporul bohem și cel maghiar. Ca în cele din urmă să se facă lumină și în această privință se caută firele de comuniune, cari ar putea lega pre bohemi de maghiari cu o adevărată sinceritate.

Alianța de popoare se bazează primo loco pe identitatea de origine. Aceasta lipsesce cu deosebire în cele ale bohemilor și maghiarilor. Simpatii personale ar veni la locul aldoilea, însă și aci stau tot rîu, căci eată ce privește se prezintă ochilor nostri.

Ungaria din stimată și iubită ce era odinioară, acuma începe a deveni urgisită pretutindenea, și aceasta pentru politica ei de cutropire față cu naționalitățile ei.

Românii nici odată n'au fost mai aspru asupriți ca și acuma, când lanțul de fer începe a frînge și păreții autonomiei bisericesci, între cari păreți românul se credea scutit cel puțin în pacinica sa lucrare pe terenul bisericesc. Cu cassarea juriului din Sibiu s'a luat posibilitatea de a se putea plînge cel puțin, și astfel se va împlini ceea ce ne spune un diarin din București în numărul de alaltăieri, adevă: „în momentul când opinia publică a ardelenilor nu se va mai putea manifesta acasă, ea va fi silită a se manifesta în străinătate, și aceasta va fi cu mult mai rîu pentru absolutismul maghiar.”

Strémtonați sunt și au fost și sasii, și strigătul lor au deșteptat Germania întreagă. Fructele asuprirei sasilor se pot culege în Dresda, și oamenii cu judecată sănătoasă vor trebui să vadă, că antipatiile germanilor pe cale socială vor da peptul cu uneltirile reuniunilor de maghiarisare.

Nici odată nu s'a manifestat în așa măsură nemulțămirea sîrbilor ca și acuma în fața congresului din Septembrie. Nenorocita instituire de patriarh s'a făcut pe calea unui act maiestatic, și după părerea noastră — modestă părere, însă totuși părere — după părerea noastră rîu fac jurnalele unguresci, cari din actul de denumire al patriarhului fac act maiestatic de care nimenea nu se va putea atinge fără a comite crima de — laese Maiestate.

Cu chipul acesta ministru se ascunde la spațele monarchului și se produce o stare de lucruri, cari sunt neexplicabile în un stat constituțional.

Nu scim întru cât aceste vor sta în concordanță cu simțul de dreptate al bohemilor; nu scim nici aceea întru cât simpatisează ei cu sîrbii; scim însă că serioase au fost îngrijirile lor pentru unirea bieților slovaci, și că direcțiunea literară a reuniunei „Matica” era în mîinile academicilor din Praga. În momentele când spumea alcoolului în păharele înflăcăraților contrahenți în restaurațiunile din Budapesta, consiliariul ministerial Jekelfalussy predă cu multă solemnitate averea „Maticiei” reuniunei de maghiarisare dintre slovaci.

Eată tot atâtea momente potrivite pentru o alianță durabilă între două popoare, chemate a juca rolă civilisatorică.

Diarele din Viena au adunat cu multă stăruință aceste fire de comunicațiune între bohemi și maghiari, și cât pentru bohemi ele sunt gata cu verdictul. Să se introducă în Austria exclusivismul în politica națională germană ca și cel observat astăzi în Ungaria și apoi să vină bohemii și să cerșească alianța germanilor.

Drastică este aceasta paralelă, ea însă e potrivită și cine vrea se cerce, calea e deschisă.

Importantă este cestiunea și în partea ei care privește pre Ungaria.

Curentul de maghiarisare pornit pe cale socială începe a fi impus acuma de către guvern, și în timpul din urmă însuși guvernul se pare a fi luat tăciunele, cu care și face drum orbiș printre materiile cele mai esplosibile.

Efectul se poate prinde cu mîna. Manifestările din Dresda, diarele de renume: „Neue freie

FOIȚA.

(Încheiere.)

La esplicarea despre întonarea silabelor ar fi trebuit, ca înainte de a face cunoscută rostirea literilor, în loc de cuvintele anotate: barát-ság, egézséges, etc. să se pună cuvinte, în care ocură astfel de sonuri, care consună cu cele românesci, pr. mindig, undorodni etc. Ar fi de dorit, ca la literile acelea, care în rom. lipsesc de tot sau se pron. altmintrea, să se fi indus mai multe exemple, ear acelea, care sună și în magh. ca și în rom. n'au lipsă de o esplicare mai de aproape, ar fi fost destul, dacă acelea numai în treacăt s'ar fi amintit. (Cuvîntul: „ember” se repetază la locul acesta de 3 ori, vár, már, pap, nem și dolog câte 2-ori!) N'ar fi fost superflu a da o mică indigitare despre rostirea lui „h” în finea unui cuv. pr. méh, jub, etc., pentrucă „h” în finea cuv. nu se rostesc.

Asemenea n'ar fi fost de prisos, dacă dnii autori ar fi adus înainte la § 5 și unele nume de familii vechi magh. pr. Eötvös, Desewffy, Zách etc. și ar fi explicat pronunțarea lor, cu atât mai vîrtos, fiindcă de acestea aflăm încă și în istoria patriei.

La esplicarea (§ 11), cum-că cuvintele provădute cu — é nu stau în genitiv, ci în cazul posesiv, cumcă prin aceasta numai s'a încurcat

studentului lucrul, încît nu va sci da seama despre întrebuițarea casului acestuia și poate că-l va întrebuița și în locul sufixei posesive — a, — e (— ja, — je). Mai corectă ar fi fost esplicarea aceasta: Suf. — é exprimă pre lângă genitiv încă și un pronume arătător și se adauge la posesor: 1. când în limba rom. posesiunea, subînțelegîndu-se în genitivul posesorului (dacă nu se exprimă prin un pronume arătător), se lasă afară, pr. (aceea) a notarului e mai scumpă ca (aceea) a judeului—a jegyzőé drágább mint a bírőé; 2. când în rom. posesiunea se aduce în legătură cu posesorul (ca subj. cu pred.) prin copula: e (este), pr. calul e al vecinului—a ló a somszélé.

Părerea, cumcă „képes vagyok” exprimă aceeași, ce exprimă verul cu — hat, — het, eu nu o pot subscire, de oare ce — hat, — het exprimă o posibilitate absolută, pre când „képes vagyok” numai una relativă, pr. most fűrdhetünk, mert van víz; ear în cazul al doilea se dice: ugy fáj a lába, hogy nem képes (bir, tud) járni.

Espresiunea: „Hány óráat dolgoztok ti naponta?” (depr. 87) nu e esactă, căci „naponta” însemnează: în toată ziua, pre când „pre di” se dice: naponkint; formele aceste se întrebuițează astfel: én naponta (minden nap) sétálok, a napszámos naponként. 10 óráat dolgozik. Asemenea nici espresiunea „havazott” (depr. 106) nu e așa corectă ca: hó esett. În prop. „Hány 18 meg 7?” (depr. 16) cuv. „hagy” nu e la

loc, aci ar trebui să se dică: mennyi; „hány” stă numai înaintea unui obiect, pr. hány forint? În depr. a 11-a cetim: Kegyed férfit: cu „kegyed” agraím mai ales damele, ear dnii cu „ön.”

În prop. „Mi ez? Ez egy kalap, az egy kabát” (depr. 20) articolul nehotărit „egy” n'are loc. În prop. „5 meg 4 annyi mint 9” etc. (d. 16. 20) cuvîntul „annyi” e numai pleonasm. În prop. „olvassuk a Vörösmarty költeményeit,” (d. 106) articolul „a” e superflu. În prop. „Mátyás király 38 évig uralkodik vala” (d. 97) imperfectul nu e la loc. Prop. „Debrecenben van, vásárban” (d. 64) și „A filloxa Magyarországon felette nagy károkat okoz” (d. 56) nu sunt corecte după gramatică, căci ar trebui să se dică: a vásáron și Magyarországbán. Verbele: hazud (d. 62) și foly (d. 79) sunt mai usitate cu ik. În prop. „Mi nem azért élünk, hogy együnk etc.” (p. 116) și „Ha mi többet olvsnánk etc.” (p. 94) pron. „mi” ar trebui lăsat afară. În dicționar se află cuv. „gyötör- (ök), cruț; gyapju, pânză, bumbac (p. 150); megveszteget, perde (p. 155); izlés, gustare; izzadás, sudoare (p. 151); földteke, fața pămîntului (p. 149); megérlelni, a temporisa a împedeca coacerea (p. 155); care toate sunt rîu esplicate, căci cruț se dice: kimelek, pânză: vászon, bumbac: gyapot sau pamut, gustare: izlelés, sudoare: izzadság, perde: veszt, ear gyapju însemnează: lână; földteke, glob pămîntesc; érlelni, a coace (soarele) etc. Espresiunile „produkál termést” și „patika” (dep. 92 și 17) au în limba

Presse, „Revue du Monde Latin,“ „Național Zeitung,“ „Münchener Allgemeine Zeitung,“ „Nowoje Vremja,“ toate aceste s'au pus în serviciul maghiarismului, dovedind lumii cum se practică adevărata libertate în Ungaria.

Avem semne și minuni și nu ne este permis să nu credem.

Escamoteriile au eșit la iveală și lumea începe a judeca real. Pe calea apucată în loc de alianțe, maghiarii câștigă antipatii, cari cresc în proporția, în care cresc asupra naționalităților.

Noi nu vom ca unguiri se-și câștige antipatii, de aceea ne simțim datorii a-i face atenție la judecata lumii nepreocupate. Vom fi tractați de neloyal și nepatrioți pentru această ținută a noastră, atunci nu ne va rămânea alta, decât, să dorim accelerarea lucrurilor, și să le dăm: înainte!

La aceasta însă n'am ajuns încă.

Revista politică.

Ca epilog la cele scrise de noi la locul prim, vom cita aici și cuvintele diariului „Narodny-Listy,“ care trece de organ al cehilor tineri. Numitul diariu contestând ori-ce îndreptățire a înfrățirii dintre cehi și maghiari, între altele scrie: „E o politică cehă scrințită a admira pe principalii inimi ai slovacilor, cari pentru aceea sunt și inimiile nostri, și cari au considerat de frați pre cei mai tineri poezi dela Pardubitz. Cu excursia dela Tatra se poate împreuna și o excursie la granițele despre Moravia. Cine va cerceta Carpații, acela poate lua parte și la congresul publiciștilor slavi și la a reuniunii femeilor „Zitveny,“ care se va ține la 4 și 5 August în Szt-Márton. Frășese trebuie se spriginim pre frații nostri slovaci, tocmai acum, când s'a confiscat averea reuniunii „Matice slovenska,“ și s'a dat unei reuniuni, care se nisuieste a maghiarisa toată suflarea slavă. Cine nu poate veni în persoană, acela cel puțin sufletește se petreacă un moment la acest popor, care e cel mai nefericit între cele mai nefericite seminții slave. Slovaci au lipsă de mângăiere.“

Da, așa este. Slovaci au lipsă de mângăiere, după cum au toate popoarele asuprite din Ungaria, și slovacilor le va prinde bine aceasta mângăiere, în-tocmai ca și altor popoare amărite, cari cel puțin au conștiința că sunt oameni, cari le compătimesc, dacă pe altă cale nu le pot ajuta.

Relațiunile dintre România și Franția încep a se răci tot mai tare. Am înregistrat scirea despre posibila eschidere a tinerimei române din scoalele franceze. Această arbitrară măsură a guvernului francez era prezentată ca represiune față cu ținuta guvernului român în cestiunea convențiunei comerciale.

Scirea aceasta fu comunicată mai întâi de confrății dela „România liberă.“ „Agenția Havas“ în un comunicat oficios o a desmințit-o îndată. Vine acum biroul de corespondențe și ne spune că după o versiune a diariului bucureșean „Telegraphul“ guvernul francez în adevăr s'a și folosit de această măsură arbitrară, și începutul l'a făcut cu trei tineri insinuati la marină.

Dăm această scire sub toată reserva și autenticitatea o vor garanta diarele, dela cari o luăm.

Cumcă acuta stare de lucruri dintre România și Franția se atribue domnului Ordega, ministru resident al Franciei în București, despre aceasta nici diarele străine nu mai sunt în dubietate. Se crede

că acest diplomat va fi rechemat, ca să se poată stabili din nou relațiuni bune între aceste două state, pre cari eram dedați a le vedea trăind între relațiuni cordiale.

În legătură cu întrevăderea dintre monarchul nostru și cel al Germaniei se vorbește și de întâlnirea principelui Bismarck cu ministrul de externe al nostru. Kontele Kálnoky va visita adevă prin 15 August pre principele de Bismarck în Varzin.

Cu privire la partidele din Austria „Adevărul“ din București scrie următoarele:

Neînțelegerile cari s'au ivit în decursul alegerilor în sinul dreptei din Reichstagul austriac an ajuns de atunci încoace, ne spune „Temps“ — se formeze o adevărată primejdie pentru existența majorității ministeriale. Doi clericali independenți, dl de Zallinger ales în Tyrol și domnul Lienbacher la Sa'zburg, amândoi realeși cu toate silințele contrare ale șefilor oficiali ai partidei lor, se pare că vor juca rolul elementelor desorganizatoare în coalițiunea eterogenă grupată în jurul contelui Taaffe. Acești doi deputați susțin că partidul catolic din Austria ar fi cu mult mai folosit dacă ar scutura jugul unei discipline prea aspre și dacă ar refusa o solidaritate compromițătoare cu grupuri cari nu se preocupă decât de interese naționale și de cestiuni de rasă. Ei voesc să se formeze o fracțiune asemenea centrului din parlamentul german și cred că se vor face mai multe concesii clericalismului când apărătorii lui nu vor mai figura, ca niște atome despărțite, prin cluburile majorității.

Ceea ce face situațiunea parlamentară și mai gravă este faptul că clubul Lichtenstein, întemeiat sub auspiciile principilor cu acest nume în urma desfacerei deputaților clericali germani de clubul Hohenwart, vine să accentueze și mai mult desbinarea, refuzând să se disoalve și să rein-tre în șirurile majorității. Cu toate invitațiile presei oficiale, organele grupului declară că le este cu neputință să se supună, fără garanții, disciplinei unei majorități care reprezintă mai mult interesele slavismului și se nu primească alt cuvânt de ordin de cât: federalism. E lesne de înțeles că ministerul Taaffe privește cu îngrijire aceste velități de neatenționare ale unei fracțiuni indispensabile pentru majoritatea guvernamentală.

Câte-va cifre vor fi de ajuns ca să arate toată primejdia ce ar rezulta dintr-o astfel de eventualitate. Cehii au în noul Reichsrath 66 deputați. Polonezii 58, clubul Hohenwart 31 membrii slavi și 10 clericali din Tyrol ceri gravitează spre clubul Liechtenstein. Adăugându-se 6 miniștri deputați, totalul majorității se urcă la 171 membri, socotindu-se și cei 66e tiroieni. Reichstagul are însă 355 membrii și prin urmare majoritatea absolută este 177; partidul ministerial, fără sprijinul clubului Liechtenstein ar avea așa dar cu șase voturi mai puține decât i ar trebui ca să poată governa. Contele Tafe va trebui așa dar să caute sprijinul de care nu se poate lipsi, sau la cei 21 clericali germani din regiunile alpestre sau la clubul Coronini care numără 20 membri. Stânga după cum se știe, dispune de 141 voturi.

Această simplă expunere statistică e de ajuns pentru ca ori cine se-și poată explica motivele polemice nefârșite începută de organele coalițiunei drepte cu privire la autonomia clubului Liechtenstein. Pentru cehi și pentru polonezi nu e vorba de mai puțin decât de viitorul federalismului care singur le poate asigura o dezvoltare națională-liberală sub sceptrul Habsburgilor.

Cestiunea întemeierii unui diar poporal.

În Nrul 73 al jurnalului nostru am vorbit ceva despre necesitatea întemeierii unui diar poporal, cu

menirea de a desvolta gustul de cetit al poporului. Astfel am dis — se va putea lărgi cercul mărginit de vedere al poporului, astfel l' vom putea face să cunoască importanța ce o au scoalele pentru dânsul și astfel trebuie să-l scoatem din indolență și să-l aducem la o treaptă mai înaltă de cultură. Tot cu aceeași ocaziune ne-am exprimat dorința, ca însaș asociațiunea transilvană să iee inițiativa pe acest teren.

Cestiunea este importantă și de aceea revenim de nou asupra ei.

Că poporul român simte necesitatea de lectură, nu încapă nici o îndoială; cine a trăit în mijlocul poporului și l' cunoaște, trebuie să fie convins despre acest lucru. Întrebare este numai, că oare trebuința aceasta de lectură, are cu ce și-o stămpăra? Și dacă da, — potrivită este lectura carea o are trebuințelor și împregiurărilor lui?

Nutrământul spiritual al poporului nostru constă parte din produsele sale literare „per eminentiam“ proprii, din așa numita literatură poporală nescrisă, eredită din tradițiune dela tată la fiu, sau comunicată prin grai viu între contemporani, — și parte din literatura poporală scrisă, care la noi cesti de dincoaci de Carpați se propagă prin tipografia ereșilor Closius, răspândindu-se în sute și mii de broșurele de diferit cuprins prin toate colibele românești dela Năsăud pân' la Hațeg, și din Selagiun pân' la Brașov. Literatura poporană română nescrisă consistă din poezii populare (balade, doine strigături de joc), basme (povești), snoave, proverbe gâcitori, parte și colinde și cântece de stea.

Literatura poporală nescrisă de altă parte se compune din o mulțime de piese de cel mai diferit cuprins, între cari faimoasa „Alexandria“ „Varlaam și Ioasaf“ „Istoria Sindipii filosofului“ „Halima“ „Ghenoveva“ „Tilu-Buh-Oglindă“ „Epistolia Maicii Dlui“ „Legenda sfetei Vineri“ și altele, unele de conținut religios, altele moral, altele didactic și ear altele amuzant.

Până când acele de categoria a doua, putem dice toate, sunt de origine străină, importate în decursul veacurilor în sinul poporului nostru, care le a primit, asimilat și conformat caracterului seu propriu, așa că în ochii lui — Alesandru și Ducipal și Tilu's tot atâția români, — pân' atunci literatura poporană nescrisă este în cea mai mare parte de origine proprie românească, ea se naște în min-tea poporului nostru sub influințele externe și astfel e oglinda cea mai fidelă a capacității și a aple-cărilor sale.

Stând lucrul astfel ușor se înțelege, că fie amintite produse literare de cari se servește poporul nostru de cuprins cât de variu, și chiar cât de bun, ceea-ce înse nu prea sunt, ele l' țin într-o stagnațiune perfectă căci Alesandria și Tilu d'acum sunt tot aceea, ca înainte cu 100 de ani, tot cu aceleși idei, și cu aceleși cerc de privire, asemenea și poeziile populare, dictate de unul și acelaș spirit, caracter și s' isvorite din tot acelaș cerc de idei, care între împregiurările de față și din trecut a poporului, numai din veac în veac se schimbă puțin, foarte puțin.

Dacă cetesc eu unele și aceleși lucruri aji, mâne, poimâne și așa mai departe, se înțelege că sfera mea de perfecționare e îngrădită și când voi termina cu această lectură, în lipsa alteia voi trebui să stau pe loc și pe lângă toată năsuința mea nu voi putea agonisi idei noi și mai multe, decât

magh. termini proprii, deci n'ar fi trebuit folosite. „Acus. pe grădina mea“ (d. 43) și „acela trebuie se iubească și oamenii“ (d. 115) nu sunt după legile gram.

În prop. „Fiind o di frumoasă, m'am uitat, preumblându-me cu notarul, în dreapta și în stânga, până ce au prins caii“ (d. 112) și „Pál gazdánál a pincében sok egér van és haragos, mivel ez a jó macska nem az óvé“ (d. 21), construcțiunea nu corespunde pe deplin legilor stilistice. Ear acestea: „Éhezés által a gyomor megrontathatik,“ „Igen szűkséges, hogy az arc reggel friss vízzel mosassék és jól megtöröltessék“ (d. 132) și „A sziv nyugalma pénzszel nem vétethetik“ (d. 134) sună cam forțate.

În mai multe prop. înțelesul contradicte adevărului, pr. „A vas nehezebb mint az arany, de hasznosabb is“ și „A réz olcsó, a vas olcsóbb, az ólom a legolcsóbb“ (d. 8;) aceasta nu stă, căci greutatea spec. a aurului e: 193, ceea a ferului însă numai 78, mai departe costă un centenar metric de plumb: 18—19 fr., precând prețul ferului face numai 5—6 fr. asemenea nu exprimă adevăr prop. „Cu privire la religiune oamenii cei mai mulți sunt aceia, cari cred într'un Dumnezeu,“ căci după cum cetim în cărțile geog.—stat. polytheistii formează încă și acum cu mult mai mult cea mai mare parte de oameni. Prop. „Az ellenség Árpád királytól földet, fűvet és vizet kért“ (d. 64) stă în contradicție cu datele din istoria. Prop. „Hazánkban 4 nagyobb tó van“ (d. 108) încă nu o subscriu. Prop. „Tíz tojás kevesebb mint

kettő“ (d. 16) provine dela neatențiune. Tot asemenea și: „Măimuța are 4 picioare“ (d. 44.) „Két kulcs nehezebb mint egy toll“ (d. 16.) (Minek kettő? egy is elég). Prop. „A ki pénzt nyer, az ész is nyer“ (d. 47) și „Casa bună nu e scumpă, numai casa slabă e scumpă“ studenții nu le vor pricepe. Asemenea nu sunt corecte cu privire la logică: „A fiuk kisebbek mint a leányok,“ „A legkisebb fiu kenyeret kér, e fiuból pap lesz“ (d. 53;) „Copilul mic e diligent, Ioan e copil mic Ioan e și diligent“ (d. 5.) „Copilul acela mic e bolnav; pânea aceasta albă e a lui, dar merele sunt ale noastre, pentru-că noi suntem sănătoși“ (d. 23) „Az orvosnak nincsenek vendégei, hanem beteget“ (37.) „Dacă în 10 luni nu înveți limba magh., nu o înveți nici în 20 de luni“ (d. 51) — nu e logică corectă. „A rozsa a virágok-nak királya“ (d. 39) și „A tej egészséges étel“ (d. 40) nu consumă cu usul vorbirei. Tot așa și asemănarea: „A tyuk a szegény ember tehene“ (d. 53.) Prop. „Omul sêrac n'are amici, pentru-că adevărata amicitie e rară ca corbul cel alb“ (d. 42) e prea pesimistă. Tot așa nu e consultă din punct de vedere pedagogic inducerea prop. „Engem és téged a falusiak nem dicsérnek, mert mi sohasem járunk templomba“ Asemenea n'ar fi trebuit induse: „Egy pap nagy gazda“ (d. 4) Nagy bátyám fiatalabb mint én vagy te, „A nagy kert szép és drága,“ „Örömrök nagy, mivel ökrük nem beteg,“ „Tu n'ai aripi,“ precum și celea citate de dl Ivan.

Eratele ortografice și de tipar sunt foarte numeroase: Numele lunelor (d. 18, 36 și 68) precum și cuv. „isten,“ „ön (kegyed)“ le aflăm scrise acuși cu litere mari, acuși cu mici: asemenea cetesce omul acuși: fiu, acuși: fiu; ravaszok (p. 12,) gyümölcs (d. 50 și pretutindenea) a megy (pretutind.) vész, auz (d. 44 și pretot.) kié? cui? (p. 24); kértem volna, ași fi întârziat (p. 90): „Eu îți împrumut bucuros dacă mi-ți înapoia poimâne“ (d. 51;) hogy játszának (d. 129;) gyönyörű (d. 26) „Ce mânâncă englezii?“ vitéz (eroii) (p. 11;) csizma (p. 42 și pr.) tekintek — privire (d. 112;) kitteték (p. 115;) bunteles (d. 117;) în depr. 117 pe pag. 115 în rândul al 5-lea: is în loc de és; menve, menvén, du-când (p. 112); fuseiu (d. 109;) barém (d. 95;) „Eu voi fi“ (d. 14;) „te voi alege de amic al meu“ (d. 109) aședarea (p. 128;) szallonnával (d. 25) kinetvet-(ek) (p. 153;) József (p. 152;) pitár (p. 169;) uj (p. 161;) fulvotáz (p. 149;) meg vernétek (p. 99;) ia asupră-și (161;) „trebuie se să dică“ (pag. 26, care însă mai ocără și în alte locuri;) se conjungă (p. 81;) „Pentru ce ați avut eri mult noroc? pentru-că au fost aici unchiul și Iosif.“ imi reservează mie, — ra — re mérek; hat-(ok), het-(ek), poate (151;) fűszerez-(ek), adirige (149;) „Nu numai pentru tine ci pentru toți cei buni e patria (lucrui) cel mai bun (44;) soha sem (ocură pretot. despreunat;) várhatom, îl pot etc. aștepta (p. 127 aci precum și în celelalte 11 prop. „etc.“ ar trebui să stee în finea

numai de cari au dispus înaintașii mei de veacuri încoace. Nu ni se va putea reflecta aci, că mai sunt afară de lectură și alte și încă foarte puternice mijloace de a lărgi sfera cunoștințelor noastre, precum sunt călătoriile și convenirea cu oameni din diferite părți ale țerei, cari au diferite păreri și caractere, — nu, fiindcă cine cunoaște referințele poporului nostru va înțelege prea bine, că fiind vorba de el, la acele nu se poate reflecta aproape de fel. Rămânem dar numai pe lângă lectură.

Resultă deci din cele espuse, că da poporul ar avea nutrimânt spiritual din produsele sale proprii, dar că durere acest nutrimânt nu poate corespunde cerințelor de aji și împregiurărilor amenințătoare în care se află. Constatat odată lucrul acesta — precum am mai amintit și în articolul nostru trecut — datorința noastră a inteligenței crescute din sudoarea feții poporului român este, a-i pregăti acestuia o lectură acomodată priceperii și firii și totodată tuturor necesităților esistenței sale.

Pe ce cale?!

Noi am creșut și credem, că prin întemeierea unui diar poporal. Și cum se fie acest diar poporal?! Răspundând la întrebarea aceasta accentuăm aci numai una dintre multele dorințe pe cari când cu întemeierea jurnalului, ne-ar plăcea să le vedem implinite.

Înainte de toate un astfel de jurnal ar trebui să se ferească de politică ca de foc. Las că poporul nu poate pricepe și judeca cestiunile aceste după merit și astfel — ar spori numai semidocismul atât de păgubitor, — dar nici împregiurările noastre externe și mai cu seamă cele interne nu permit de loc, de a se face politică la acest loc. Nouă ni se pare că bine au dis cei ce au dis, că dacă suntem noi aji desbinați aproape pe toate terenele în câte două și mai multe tabere, cauza primordială este diferența în păreri politice. Diferința aceasta fiind foarte mare pe de o parte, ear pe de alta parte deați a ne conbata în cele politice, într'un mod foarte firesc desbinarea a trecut dela politică în biserică și în viața socială. Diariul poporal de care vorbim profesa-ar el ori-care vedere politică dintre cele dominante, va înstrăina de sigur sau dintr'o parte sau dintr'alta puteri însemnate. Ear dacă la vre-o întreprindere am avut lipsă de concentrarea tuturor forțelor noastre, dacă am simțit când-va necesitatea de a fi uniți, de sigur că o simțim la o astfel de lucrare nobilă. Greutatea lucrului și scopul măreț ne fac s'o simțim. De aceea trebuie să ne angajăm toate puterile probate cari le avem în această direcție, și o putem face, dacă vor fi eliminate ori-ce veleități politice dintr'un astfel de diar.

Am accentuat anume aceste vederi, ca nu cum-va să se formeze poate dela început prejudeții în contra ideii, — prejudeții, cari să ne nimicească cele mai întemeiate așteptări.

Am cugetat să mergem și mai departe cu desvălirea părerii noastre despre un diar poporal în spe, dar de astădată ne oprim aci, fiindcă într'adevăr nu ne simțim nici îndreptățiți nici chemați a o face deja de acum, când nici nu știm încă cu siguranță că oare în principiu fi-ar învoit publicul român cu cele espuse în liniamente generale de noi. Deocamdată am dorî numai atât, ca asociațiunea transilvană să ne treacă la ordinea zilei preste această voce a unei inimi românești. Ea este prima îndreptătită de

a se declara în meritul lucrului. Și ne place a crede că o va și face.

Yff.

Avis.

Adunarea generală a Asociațiunei Transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, fiind convocată pe ziua de **29 August a. c. st. n. în orașul Gherla**: subscrisul comitet invită și din parte și pe onorabili membrii ai acestei Asociațiuni, precum și pre toți amicii literatei și culturai poporului român a participa cât mai numeroși la această adunare generală; — rugându-i ca spre a se putea lua de cu bun timp dispozițiunile de lipsă pentru incuarterare, să binevoiască a avisa despre aceasta pe subsemnatul comitet cel mult până în 20 August st. n.

Gherla la 23 Iuliu 1885.

În numele comitetului de primire:

Vasilie Pop,
canonic.

Dr. Iuliu Simon.

Varietăți.

* (Convocare.) „Hunedoara însoțire de anticipațiune și credit în Deva“ va ținea adunarea generală extraordinară Luni în 3 August a. c. st. n. la 12 oare din zi, în localul societății române de lectură din Deva; la ordinea zilei va fi:

Strămutarea necesară în personalul consiliului administrativ și în cel din comisiunea de supraviețuire.

Drept aceea, prin aceasta sunt rogați toți participanții însoțirii noastre, să binevoiască a se prezenta la adunare sau în persoană sau prin plenipotențiați în regulă.

În cas, dacă adunarea din lipsa membrilor ceruți de statute nu s'ar putea ține, ea va avea loc în 14 August st. n. tot la 12 oare, când vor putea lua concluse valide cei prezenți.

Deva 23 Iuliu 1885.

Dr. Petco Lazar,
directore.

Alesandru Czura,
secretar.

* (Convocator.) Domnii învățători confesionali gr. or. din protobresb. Bistriței ca membrii ordinari a subreuniunei învățătorești din acest protobresbiterat, se convoacă la ședința ordinară a subreuniunei ce se va ține la 20 și 21 Iuliu a. c. st. v. începând la 8 oare a. m. în școala normală gr. or. din Borgo Prund cu următoarea

Programă:

1. Săvârșirea serviciului dăeesc în biserică din Borgo-Prund.
2. Deschiderea ședinței prin președinte;
3. Censurarea și primirea statutelor subreuniunei.
4. Censurarea și primirea planului de învățământ special pentru toate școalele din ppresbiterat.
5. Propunerea dlui Iacob Oanea de a se introduce uniformă în vestmintele învățătorilor, relegată din partea sinodului protobresb. din est an pt. XX al protocolului, la subreuniunea învățătorească.
6. Tractate teoretice (disertațiuni) și anume:
 - a) tema: „Ce însușiri trebuie să aibă învățătorul ca se poată fi la culmea misiunii sale în și afară de școală“ prelucrată de dl învățătoriu și director dela școala normală gr. or. din Borgo-Prund Iacob Oanea;

(d. 32) e prea grea de tradus fără de a se fi explicat mai înainte.

Pe basa esperințelor mele, cari mi leam câștigat pe terenul acesta ca docinte de limba maghiară parte la școala reală ev. parte la școala capitală r. c. de aici în decursul timpului meu de serviciu de 9 ani observ, cumcă la predarea acestui obiect de învățământ profesorul va ajunge la mai bun rezultat prin metoda deductivă, decât după cea inductivă, care pretinde, mai cu samă la partiile cele grele (suf. de loc, verbul defectiv: a ave și partic. verb.) foarte mult timp și foarte mare silință din partea profesorului. Regulele ca mijloc ar trebui să se premeargă deprinderilor, căci progresul nu depinde dela derivarea regulelor, ci dela deprindere și memorisarea cuvintelor. Prin împregiurarea, că studintele are de a căuta cuvintele în „dicționar“, numai i s'a îngreunat lucrul; aceasta e numai o pierdere de timp, care se face totdeauna pe paguba deprinderii.

Într'altele cartea e compusă amăsurat cerințelor metodice, încât singuraticile deprinderi conțin mai mare parte propusețiuni potrivite spre întipărirea în memorie a resp. regule gramaticale, și încât s'a ținut cont de maxima fundamentală: „dela ușor la greu.“

Sibiu în 22 Iuliu 1885.

Ioan Müller.

b) tema: „Ce metod trebuie să urmeze învățătorul ca să-și câștige iubirea și încrederea învățăcelilor sa“ prelucrată de dl învățătoriu din B. Mijloceni Georgiu Ghița;

7. prelegeri practice și anume I. din scriptologie:

a) sunetul „n“ tractat de dl învățătoriu din B. Joseni Simeon Pahone;

b) literile mobile tractate de dl învățătoriu din Simotelnic Ioane Langa. II. din învățământul intuitiv „chilia școalei“ tractată de de dl învățătoriu Iacob Boiesan din Caila.

Domnii preoți ca directori școlari sunt asemenea invitați a lua parte la ședință, mai departe sunt recercați cu toată stima a împărtăși acest convocătorilor învățători și tuturor iubitorilor de școală spre a-și lua notiță despre el și apoi a-l espeda fără întârziere mai departe.

Oficiul ppresbiterat gr. or. al tractului Bistriței ca presidiu al subreuniunei.

Borgo-Bistrița în 9/21 Iuliu 1885.

Simeon Monida,
protopresb. și președinte.

* (Rectificare.) În corespondențele dela Orăștie în loc de „Mandeanu“ este a se ceti pretutindenea „Mădeanu.“

* (Postal. Se deschide oficiu de postă în comuna Kézdi-Mártonfalva. Condițiuni: Contract de oficial și cauțiune fl. 100.

Emolumente: Salariu anual fl. 120, pausal de cancelarie fl. 40 și pausal pentru comunicațiunea pedestră în toată ziua cu posta din Alsó-Csernát fl. 200.

Suplicele să se aștearnă în termen de trei săptămâni la direcțiunea de postă din Sibiu.

* — Se deschide oficiu de postă în Sălciva de jos; comitatul Turda-Arieș și va sta în legătură Luni, Măcuri, Vineri și Sâmbătă cu oficiul de postă Offenbaia.

Cercul de comunicație: Sălciva de jos și de sus, Poșaga de jos și de sus.

Va transporta epistole simple, recomandate și asigurațiuni postale în preț până la fl. 200.

* — Cu 1 August se deschide oficiul de postă în Căpușul mare, comitatul Cluș, și va sta în comunicație de toată ziua cu oficiul de postă din Gilău.

Cercul de comunicație: Bánfy-Dongó, Gyerőfi Dongó, Agərbiciu, Gesztrágy, Căpușul mic și mare, Panic.

Va transporta epistole simple și recomandate, asigurațiuni postale până la fl. 200.

Mersul:

Pleacă din Căpușul mare	la	12 oare 30 min.
Ajunge la Gilău	„	1 oară 30 min.
Pleacă din „	„	2 oare 30 min.
Ajunge la Căpușul mare	„	3 oare 30 min.

* Post de oficial clasa a II. se deschide în cercul Sibiului.

Condițiuni: fl. 200 cauțiune. Emolumente: fl. 500 salariu și fl. 100 bani de cuartir.

În sensul art. II de lege din 1873 pot concurge suboficieri și magistrii postali provăduți cu documente.

Suplicele să se trimită în 3 săptămâni la direcțiunea de postă în Sibiu.

* (Preot după cum se cade.) Cu privire la cele publicate de noi în numărul 69 sub acest titlu, ne vine din Borgo-Mijloceni altă corespondență, în care se dăce că preotul după cum se cade, nu este tocmai așa de cum se cade, după cum ni-au informat pre noi mai mulți creștini.

Am dat ce am primit, după cum am adevă am primit, și aceasta o dăm, după cum o am primit.

* „Școala Practică“ tomul IV Nr. 3 și 4 pro Iunie și Iuliu a. c. au apărut cu următorul sumăr:

Catechese școlare: II Dău e etern. A asemenea, a deosebi, a compara (lecțiuni practice din învățământul intuitiv.) — Adverbul (din „Gramatica elementară“ de Teremievici-Dubău.) Din calculul elementar: Tractarea numerului 6. — Primele lecțiuni de geometrie: Cubul (fine) Fluturul comun (din „Îndreptar teoretic-practic pentru învățământul intuitiv de V. Gr. Borgo-van.) — O nouă ordinațiune ministerială privitoare la limba maghiară în școalele populare. Reuniunea Mariană Năsăudeană. Abdicarea mea din postul de referent școlar în cercul Rodnei. — Apelul Ateneului Român. Bibliografie.

Prețul abonamentului la „Școala practică“ pe anul întreg e 3 fl. v. a. Exemplare complete se găsesc. Prenumeranțiunile a se adresa la redacțiunea în Năsăud (Nassud-Transilvania.)

Loterie.

Sâmbătă 25 Iuliu n. 1885.

Viena:	47	68	62	29	22
Timișoara:	13	6	65	81	57

verbelor); „Când e vorba de un posesor și de o posesiune, atunci alăturăm la substantivele terminate în vocale, voind a indiga, posesiunea persoanei prime sufixa m etc.“ (pag. 26.); aici precum și în: „cselekedtem, volna etc.“ (p. 122) virgula nu e la loc; „Adjon isten jó napot“ (d. 81.) observ cumcă interpunțiunea în genere e defectuoasă.

Nota despre întrebuintărea adiectivului ca atribut și predic. ar fi în urma deprinderii a 6-a la locul seu și nu după depr. a 5 a; ar fi mai fost încă de lipsă a induce și despre întreb. adiectivului ca pred. un exemplu. Nota 1, la depr. a 6 a încă nu e însemnată la locul seu, deoarece „szép“ nu e adiectiv de ton înalt cu „e“ în silaba din urmă. Cu 117 sunt însemnate două deprinderi, așadar de aci încolo până în fine sunt toți numerii smintiți. În „dicționarul rom. lipsesce litera anterioară: e.

Mai multe prop. de trad. ocuă de douăori, adevă și în depr. magh. și în cea rom. „Reșinari este mare sat. A tigris legkegytlenebb állat“ (d. 8 și 10), „Luna e mai mică ca pământul“ (d. 10 și 11) etc. La nota despre verbele: eszem, iszom ar fi trebuit aduse exemple cu obiectul hotărât. În depr. 104 și 105 aflăm verbele cu forma — andok — endek despre care e vorba la locul acesta, numai într'o singură prop. aplicată; tot așa de rar este aplicat verbul: leendek în depr. 91. După „várlak te aștept pe tine etc.“ (p. 95) ar fi trebuit pus și: vő aștept (pe voi) etc. Prop. „Lacul Balaton e o mare ungară“

CONCURS

Pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch Mateiu Morușca în parochia de clasa a III-a din Cristesci protopresbiteratul Albei-Iuliei, pe baza încuviințării Prea Veneratului Consistoriu arhiepiscopescan ddto 30 Aprilie 1885 Nr. 1536 B. se escrie prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Jumătate din venitele stolare, regulate în sinodul parochial din 24 Februarie anul curent.

2. Jumătate din porțiunea canonică.

3. Jumătate din simbria parochială dela 60 familii a 1 ferdelă veche grâu (16 cupe.)

4. Jumătate din zilele de lucru dela 60 familii sau 40 cr. v. a.

Toate aceste venituri dau suma de preste 200 fl. v. a. la an.

Doritorii de a ocupa acest post de capelan, au a-și așterne suplicile lor instruite conform „Stat. Org.” și regulamentul pentru parochii la oficiul protopresbiterat în Alba-Iulia până la termenul sus indicat. [1057] 1—3 Cristesci, în 30 Iunie 1885.

În conțelegere cu comitetul parochial,

Alecsandru Tordoșan,
protopresbit. gr.-or. al Albei-Iuliei.

Nr. 110 [1052] 2—3

CONCURS.

Întru înțelesul lăudatei ordinațiuni consistoriale din 15 Maiu a. c. Nr. 202. se publică din nou concurs pentru vacanta parochie de a treia clasa Berghia, protopresbiteratul Murăș-

Oșorheiu, pe lângă următoarele emolumente:

a) casă parochială, șură, grajd în stare de mijloc, la timp de lipsă se vor repara, lângă acestea chiria unei case deschilinite de cea parochiale.

b) pământ arătoriu, cositură, conținut 11 jugere 808 ⁰/₁₀₀, computându-se aci și grădinile caselor parochiale;

c) dela fiesce care familie două litre de bucate cu grăunțiu, dela vându-se sêrace jumătate, neplătite se vor computa un florin litra;

d) dela fie-care familie câte două zile de lucru, nepuse se va plăti ziua cu 40 cr., dela cei cu vite 1 și nepusă se va plăti cu 2 fl.

Venitele stolare:

1. Botezul 50 cr., cununia 1 fl., ori ce adeverință din matriculă 1 fl., înmormântarea pruncilor până la 7 ani 1 fl., preste 7 ani 2 fl.; venitul crășmăritului după canonica 2 fl. și altele, care toate computate dau o sumă preste 350 fl.

Concurenții au a-și ascerne concursurile lor instruite întru înțelesul vigentelor ordinațiuni sinodale subscrisului protopresbiter, în timp de 30 zile dela prima publicare, pelângă îndatorirea, ca concurențele în acel timp să se desfășoare în vre o Duminică în biserică, spre a face o mai deaproape cunoscință cu parochienii.

Dat în Murș-Oșorheiu, cu împreună înțelesul respectivului comitet parochial, 29 Maiu 1885.

Parteniu Trombiș de Bethlen,
protopresbiter.

Nr. 164. [1053] 3—3

Prolungire de concurs.

Pentru vacanta parochie „Fornadia” protopresbiteratul Geoagiu-lui I., concursul publicat în Nrii „Te-

legrafului Român” 54, 55 și 56, 1885 se prolungește cu 15 zile dela datul primei publicări.

Hondol, 24 Iunie, 1885.

În conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Vasile Pipoș,
protop.

Nr. 352. [1055] 3—3

Prolungire de concurs.

Pentru ocuparea postului de paroch în vacanta parochie de clasa a III-a Voivodenii-mari, protopresbiteratul Făgărașului se escrie concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

Dela 100 familii câte o ferdelă ovės de familie, precum și venitele stolare de preste an, staverite în ședința comitetului din 25 Maiu a. c. cari toate la olaltă dau suma de 370 fl. 45 cr.

Doritorii de a competa la această parochie au a-și așterne suplicile lor în termenul mai sus arătat, instruite conform statutului organic, subscrisului oficiu protopresbiterat.

Făgăraș, 18 Iunie, 1885.

Oficiul protopresbiterat în conțelegere cu comitetul parochial

Iuliu Dan,
adm. prot.

Concurs de licitațiune.

In 20 Iuliu (1 August)

a. c. se va ținea în comuna Albac, protopopiatul Câmpeni, licitație mi-nuendă verbal și cu oferte pentru

clădirea unei biserici greco-orientale.

Prețul strigării este 8524 fl. 96 cr. v. a., ear doritorii de a licita sunt îndatorați a depune un vadiu de 10%, care va servi ca garanție până după finirea și predarea lucrului ca acceptabil prin un expert.

Ofertele sunt a se adresa oficiului parochial gr. or. din Albac posta ultimă Câmpeni (Topânfalva) — unde se pot vedea și planurile, preliminarele și condițiunile mai detaiate de clădire.

[1051] 3—3

Licitațiunea, se va ținea în ziua defptă la 10 oare a. m. în edificiul scoalei din loc.

Din ședința comitetului parochial ținută în Albac în 16 Iunie 1885.

Ioane Todea, Teodor Pașca,
parochul locului. not. comit. parochial.

Nr. 155. [1054] 2—3

EDICT.

Gavriilă Domnișor din comuna Bod, în protopresbiteratul Brașovului al II-lea, carele mai mult de 4 ani a părăsit cu necredință pe legiuita sa soție Maria Mireș tot din Bod, se citează prin aceasta a se înfățișa înaintea subscrisului oficiu protopresbiterat în termen de 3 luni, căci la din contră se va pertracta procesul divorțial intentat de consoarta sa și în absența lui.

Brașov în 2 Iuliu, 1885.

Oficiul protop. al tractului Brașovului II-lea.

Ioan Petric,
protopresbiter.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1885.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
	Tren omnibus	Tren accelera	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren accelera	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren accelera	Tren de persoane	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren accelera		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus		
Viena	—	7.15	—	—	București	—	5.—	7.45	—	Viena	7.15	11.—	—	Teiuș	11.09	3.56	—	Copșa mică	—	—	3.02	1.11		
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	Predeal	—	9.47	12.50	—	Budapesta	1.45	8.05	8.—	Alba-Iulia	11.56	4.27	—	Șeica mare	—	—	3.30	1.32		
Szolnok	11.22	3.51	7.29	9.26	Timiș	—	10.11	1.40	—	Szolnok	4.02	11.02	12.—	Vințul de jos	12.20	4.53	—	Loamneș	—	—	3.47	2.01		
P. Ladány	2.25	5.28	8.27	11.40	Brașov	{	—	10.44	2.27	Arad	{	7.53	3.37	5.55	Șibot	12.25	5.19	—	Ocna	—	—	4.09	2.24	
Oradea-mare	5.33	6.46	—	1.28	Feldioara		6.22	10.51	2.55	—		—	4.—	6.05	Orăștia	1.19	5.41	—	Sibiu	—	—	4.26	2.44	
Várad-Velenceze	—	—	9.37	1.52	Apatia	7.01	11.18	3.38	—	Glogovaț	—	4.13	6.19	Simeria (Piski)	1.48	6.08	—	Sibiu — Copșa mică						
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.45	2.—	Agostonfalva	7.33	11.36	4.17	—	Gyorok	—	4.38	6.46	Deva	2.35	6.39	—	Sibiu	—	—	10.25	11.47		
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	Homorod	8.01	11.51	4.47	—	Pauliș	—	4.51	7.—	Branicica	3.04	7.04	—	Ocna	—	—	10.46	12.05		
Rév	—	7.42	11.36	3.18	Hașfalău	8.45	12.23	5.42	—	Radna-Lipova	—	5.10	7.23	Ilia	3.36	7.29	—	Loamneș	—	—	11.09	12.29		
Bratca	—	—	12.10	3.41	Sighișoara	10.10	1.19	7.37	—	Conop	—	5.38	7.51	Gurasada	3.50	7.41	—	Șeica mare	—	—	11.32	12.50		
Bucia	—	—	12.43	4.01	Elisabetopole	10.39	1.37	8.21	—	Soborșin	—	6.42	8.58	Soborșin	5.09	8.49	—	Copșa mică	—	—	11.52	1.07		
Cincia	—	8.31	1.31	4.26	Mediaș	11.19	2.05	9.05	—	Zam	—	7.14	9.28	Bérvava	5.56	9.29	—	Cucerdea — Oșorheiu						
Huedin	—	9.01	2.56	5.08	Copșa mică	11.54	2.25	9.43	—	Gurasada	—	7.43	9.56	Conop	6.18	9.49	—	Cucerdea	4.40	10.00	3.50	12.19		
Stana	—	—	3.29	5.27	Micăsasa	12.37	2.41	10.02	—	Ilia	—	8.01	10.17	Radna-Lipova	6.57	10.23	6.14	Cheța	5.10	10.31	4.21	12.50		
Aghireș	—	—	4.—	5.50	Blaș	12.56	—	6.06	—	Branicica	—	8.21	10.38	Pauliș	7.12	10.37	6.30	Luduș	5.31	10.53	4.43	1.12		
Ghirbou	—	—	4.18	6.02	Crăciunel	1.30	3.13	6.20	—	Deva	—	8.47	11.05	Gyorok	7.27	10.52	6.47	M. Bogat	5.41	11.03	4.43	1.22		
Nadisul ung.	—	—	4.36	6.24	Teiuș	2.34	3.45	7.15	—	Simeria (Piski)	—	9.40	11.55	Glogovaț	7.56	11.18	7.17	Cipeu-Iernut	6.18	11.44	5.31	2.03		
Cluș	{	12.05	10.16	—	Aiud	2.55	4.01	8.—	—	Orăștia	—	10.10	12.24	Arad	{	8.10	11.32	7.32	Kerel6-Sz.-Pál	6.33	12.00	5.46	2.18	
Apahida		12.31	—	—	Vințul de sus	3.17	—	8.29	—	Șibot	—	10.34	12.53	Szolnok		9.—	12.20	8.10	Nireșteu	6.56	12.26	6.10	2.45	
Ghiris	2.16	11.25	—	8.54	Uioara	3.24	—	8.55	—	Vințul de jos	—	11.04	1.22	Budapesta	2.39	4.53	12.—	Oșorheiu	7.15	12.46	6.30	3.05		
Cucerdea	3.32	11.45	—	9.43	Cucerdea	3.36	4.29	9.04	—	Alba-Iulia	—	11.21	1.40	Viena	7.10	8.16	2.10	Oșorheiu — Cucerdea						
Uioara	3.41	—	—	9.51	Ghiris	4.11	4.50	9.32	—	Teiuș	—	12.05	2.24	Arad — Timișoara					Oșorheiu	6.34	12.06	8.45	12.25	
Vințul de sus	3.50	—	—	9.58	Apahida	5.36	—	10.32	—	Simeria (Piski) — Petroșeni					Timișoara — Arad					Nireșteu	6.55	12.27	9.06	12.55
Aiud	4.25	12.08	—	10.24	Cluș	5.56	5.58	12.32	—	Tren de persoane					Tren omnibus					Kerel6-Sz.-Pál	7.16	12.51	9.28	1.24
Teiuș	5.10	12.29	—	10.59	Cluș	6.08	6.08	12.59	8.—	Tren omnibus					Tren de persoane					Cipeu-Iernut	7.37	1.16	9.49	1.54
Crăciunel	5.44	—	—	11.28	Nadisul ung.	6.29	—	—	8.34	Tren omnibus					Tren de persoane					M. Bogat	8.07	1.50	10.20	2.31
Blaș	6.02	12.57	—	11.44	Ghirbou	6.45	—	—	8.59	Tren omnibus					Tren de persoane					Luduș	8.21	2.07	10.34	2.46
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	Aghireș	7.—	—	—	9.56	Tren omnibus					Tren de persoane					Cheța	8.38	2.21	10.51	3.06
Copșa mică	7.—	1.32	5.40	1.01	Stana	7.26	—	—	10.16	Tren omnibus					Tren de persoane					Cucerdea	9.07	2.50	11.20	3.40
Mediaș	—	1.45	6.01	1.22	Huedin	7.48	7.14	—	11.04	Tren omnibus					Tren de persoane					Simeria (Piski) — Unedoara				
Elisabetopole	—	2.06	6.40	1.56	Cincia	8.28	7.43	—	12.17	Tren omnibus					Tren de persoane					Simeria (Piski)	6.40	—	—	—
Sighișoara	—	2.38	7.35	2.44	Bucia	8.47	—	—	12.47	Tren omnibus					Tren de persoane					Cernea	7.01	—	—	—
Hașfalău	—	2.50	8.01	3.02	Bratca	9.06	—	—	1.21	Tren omnibus					Tren de persoane					Unedoara	7.30	—	—	—
Homorod	—	3.48	10.05	4.41	Rév	9.26	8.22	—	2.05	Tren omnibus					Tren de persoane					Unedoara — Simeria (Piski)				
Agostonfalva	—	4.19	11.02	5.30	Mező-Telegd	10.01	8.48	—	3.08	Tren omnibus					Tren de persoane					Unedoara	10.18	—	—	—
Bratca	—	4.34	11.37	6.03	Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39	Tren omnibus					Tren de persoane					Simeria (Piski)	10.44	—	—	—
Feldioara	—	4.53	12.32	6.35	Várad-Velenceze	10.30	—	—	3.55	Tren omnibus					Tren de persoane					Ghiris	5.19	—	10.37	4.16
Brașov	{	5.20	1.09	7.14	Oradea-mare	10.37	9.13	—	4.06	Tren omnibus					Tren de persoane					Turda	5.40	—	11.04	4.37
Timiș		5.30	1.50	—	P. Ladány	12.50	10.38	1.45	5.35	Tren omnibus					Tren de persoane					Turda — Ghiriș				
Predeal	—	6.07	2.48	—	Szolnok	3.—	6.06	12.14	5.34	Tren omnibus					Tren de persoane					Turda	8.20	—	1.41	10.10
București	—	7.30	3.23	—	Budapesta	6.—	2.10	10.05	10.30	Tren omnibus					Tren de persoane					Ghiriș	8.41	—	2.06	10.38
	—	11.35	9.40	—	Viena	3.—	8.—	6.05	—	Tren omnibus					Tren de persoane									

Nota: Numerele cele grase înseamnă oarele de noapte.